

Od

2. avgust 2015

Do

9. oktober 2015

Fotopis Petra Nagli?a iz leta 1933

Poleti leta 1933 je amaterski fotograf Peter Nagli? s fotoaparatom zabeležil veliko slovensko romanje na sv. Višarje. Fotografiral je romarje med vzponom na goro, cerkev z župniš?em in gostiš?a na vrhu, romarje med po?itkom in na razgledni to?ki, na koncu pa še panoramske poglede na bližnje hribe. Nastala je serija 32 fotografij, ki jih je Nagli? uredil v fotografskem albumu. V uvodu je napisal krajši dnevnik, v katerem je opisal potovanje in bogoslužje, temu pa dodal še svoje vtise. Fotografije je razvrstil po ?asovnem zaporedju, na koncu pa jim je dodal še opise, tako da celota tvori krajši fotografski potopis – fotopis.

Avtoportret Petra Nagli?a s fotoaparatom in fotografsko opremo v svojem ateljeju okoli 1905
Peter Nagli? (1883 - 1959) iz Šmarce pri Kamniku se je preživljal s š?etarstvom, njegov najljubši hobi pa je nedvomno bila fotografija, ki ji je posve?al najve? prostega ?asa. Med letoma 1899 in 1959 je posnel preko 10.000 posnetkov s portretno, krajinsko, arhitekturno in dokumentarno vsebino, ki so ohranjeni na steklenih in poliestrskih negativih ter pozitivih. Celotno zapuš?ino Petra Nagli?a, ki jo hrani njegov vnuk Matjaž Šporar, je digitaliziral Slovenski etnografski muzej.

Na romanja se je Nagli? ve?krat odpravil skupaj s svojo družino, tako se je tudi na Višarje odpravil skupaj s svojo ženo Marijo in njenimi ne?aki Stankom, Matevžem ter Alojzijo Švigelj. Romanje na Višarje je poleti leta 1933 organizirala Katoliška akcija v sklopu prireditve obeleževanja 1900 letnice Kristusove smrti in vstajenja ter biserne maše škofa Antona Bonaventure Jegli?a. Poseben vlak z 20 vagoni je odpeljal 800 romarjev iz celotne Slovenije z ljubljanskega kolodvora 31.7.1933 ob 7:30 proti Žabnicam. Na postajah so vstopali novi in novi romarji. Po Nagli?evih besedah je med njimi vladalo veselo razpoloženje in razlegala se je pesem. Žanjice in kosci po njivah in travnikih so za hip obstali in jim pomahali v pozdrav. Da je bilo romarjev res veliko, se je zares pokazalo šele v Žabnicah, kamor so prispeli ob 12.00. *»Ko so se romarji vsuli iz vlaka in se zgrnili izpred postaje po cesti, ob kateri se na obeh straneh košatijo tepke, so šele videli, koliko jih je. Zadnji pri postaji, prvi pa so že zavili mimo Ehrlichovih – restavracija »Pri pošti« – in krenili s ceste na stezo preko polja./.../ romarske vrste so se ožile in daljšale, daljšale ter se vzpenjale »Za mlini« in preko Longove senožeti ob Višarskem potoku skozi Podrtje po zložni kolovozni poti. Potok je v regulirani strugi šumel in v slapovih hitel v dolino, romarji pa z glasno molitvijo navkreber. Ta in oni stari romar pa se je spominjal, kako so stale neko? ob tej poti skladovnice drv, ki so jih jemali in nosili na Višarje« (Ponedeljski Slovenec, 14.8.1933).*

Nagli?ev zapis iz dnevnika

^[1]Po dveh urah so prispeli na Višarsko planino, kjer so imeli krajši postanek, potem pa nadaljevali pot mimo kapelice nad planino. Ko so prispeli na vrh, so si privoš?ili po?itek in malico, Nagli? pa je naredil nekaj panoramskih posnetkov bližnjih hribov. Povzpeli so se tudi na razgledno to?ko na Bera?nem kuglu nad cerkvijo. Potem so se romarji pripravili na najpomembnejši del potovanja – rimsko procesijo in mašo. Kot je zapisal v svojem dnevniku: *»Ob 19:30 je bil krasen govor, nato rimska procesija s sve?icami in petjem, vmes zvanredno so se v mraku lepo lu?ice blestele in melodija petja v gorovju razlegala.«* V ?asopisu Slovenec pa so zapisali: *»Ob osmih po pridigi procesija s sve?kami okoli gore, Litanije, naša pesem, nad vsem mese?ina in v ozra?ju veselo pritrkavanje zvonov. Sveta poezija božje poti!«*

Nagli? nadaljuje: »Nato so pozno v no? spovedovali, prihodno jutro so se sv. Maše pri?ele že ob 3 uri, sta le 2 oltarja, mašnikov pa je bilo 24, dolo?en ?as smo pa imeli le do 8 ure. Skupno sv. obhajilo je bilo ob 5 uri, ob 8 je bil poslovilen zelo ganljiv govor, ki ga je imel C.g. Dr. Klinar, kanonik iz Ljubljane. Z ljudskim petjem smo se poslovili od naše duhovne matere z vprašanjem, ?e se še kedaj na tem svetem kraju vidimo, ako pa ne pa vsaj v nebesih.« Kot so še zapisali v Slovencu, so se romarjem »rosile o?i in težko, težko so se lo?ili.«

Po povratku z gore so si romarji ogledali še Žabnice in obiskali župno cerkev sv. Egidija. Ob 13 uri so se z vlakom odpravili proti domu, ob 17 uri pa so po dveh dneh sre?no prispeli v

[2]

Links

[1] http://sem-stage.ljudmila.net/files/exhibitions/dnevnik_visarje.jpg

[2] https://www.etno-muzej.si/files/exhibitions/peter_naglic_small.jpg